

КВНЗ «ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»

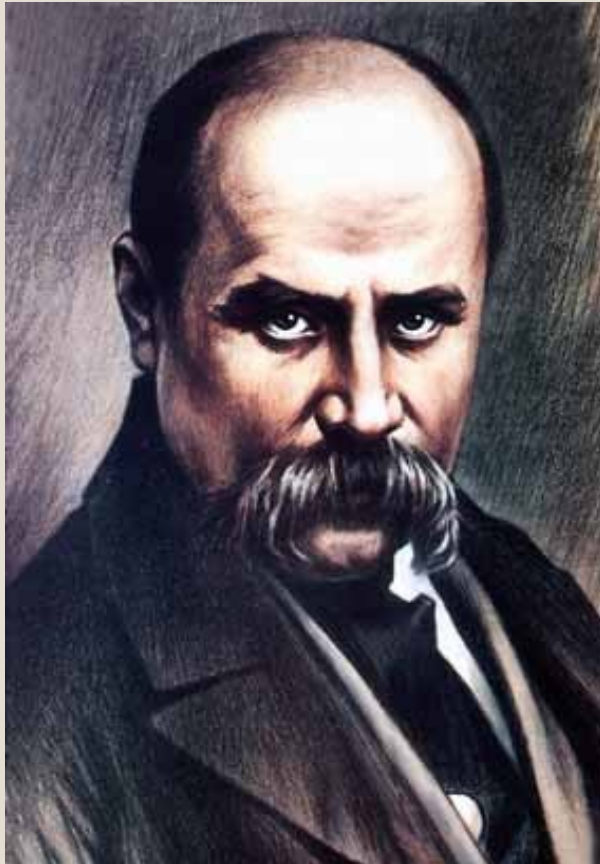
«ЄДНАЙМОСЯ СЛОВОМ КОБЗАРЯ»

ВИСТАВКА-ПОРТРЕТ ДО 210-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Клімова С. В., методист Центру методичної та аналітичної роботи,

Жеребкіна З. Г., завідувач бібліотеки, Павлова Г. М., бібліотекар

І оживе добра слава,
Слава України.
І світ ясний надвечірній
Тихо засіяє

Т. Г. Шевченко

210 річниця від дня народження Великого Кобзаря

- 9 березня 2024 року Україна відзначає 210 річницю від дня народження Тараса Григоровича Шевченка.
- Упевнені, і сьогодні Тарас Григорович Шевченко не був би осторонь подій, не був би байдужим спостерігачем.
- У постаті Тараса Шевченка – безліч світів, поглядів, можливостей.
- Він завжди близький нам, завжди сучасний, тому постійно з'являються нові нестандартні та інноваційні форми популяризації його постаті та творів.
- Більш свідомо вчитуємося в рядки його віршів і переконуємося, що всі вони звернені до нас – українців двадцять першого століття.

Надзвичайно обдарований
з дитинства, Тарас Шевченко
протягом усього свого життя
виявляв нестримну жагу до
знань

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D0%B8_%D0%A2%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B0_%D0%A8%D0%B5%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%B0#/media/%D0%A4%D0%B0%D0%B9%D0%B5:1845 - 1860 - Taras Shevchenko - Avtoportret.jpg

Тарас Шевченко виявляв глибокий патріотизм, почуття національної гідності, любові до рідного краю.

Україна для поета – чиста, широка, вільна земля, а дніпровські гори для нього святі.

Поет закликає нас до єднання та братання:

Полюбіте щирим серцем
Велику руїну.
Розкуйтеся, братайтеся,
У чужому краю
Не шукайте, не питайте
Того, що немає
І на небі, а не тільки
На чужому полі.
В своїй хаті своя й правда,
І сила, і воля.

«Муза Шевченка, – писав історик Микола Костомаров, – роздирала завісу... І страшно, і солодко, і болісно, і п'яно було заглядати туди! Тарасова муза прорвала якийсь підземний заклеп, вже кілька віків замкнений багатьма замками, запечатаний багатьма печатями»

Висловлювання про Тараса Шевченка

Доля переслідувала його ціле життя, та не покрила іржею золота його душі, не обернула його любові до людства в ненависть, ані його віри – в розпуку.

Доля не щадила йому страждань, але не стримала його радості, що була здоровим джерелом життя.

І. Я. Франко

<https://shevchenko-museum.com.ua/default/static/view/53/>

Висловлювання про Тараса Шевченка

Огненне слово його наскрізь проймало серце не тільки тих, кому близьке було народне горе, а й тих, кому й байдуже було до того. Всі дивувалися красі та силі тієї простої мови, якою Шевченко виливав свої вірші. Увесь світ став прислухатися до його мови, а на Україні вірші приймали як благовісне, пророче слово.

П. Мирний

<https://shevchenko-museum.com.ua/default/static/view/53/>

Висловлювання про Тараса Шевченка

Любіть свою Батьківщину і рідну мову так, як любив покійний Тарас Шевченко. Для його пам'яті це буде найкращою нагородою і нерукотворним пам'ятником.

А. Р. Церетелі, грузинський поет

Поява Тараса Григоровича на похмурому фоні закріпаченої України – явище далеко не випадкове. В його особі – все знедолене малоросійське селянство – ніби злило всі кращі духовні сили і вибрало його співцем свого одвічного горя. Вірний цьому високому призначенню, він, незважаючи на всі злигодні свого невдалого життя, не зрадив його до самої смерті.

І. І. Манжура, український поет

Висловлювання про Тараса Шевченка

Невмираючий дух поета, як і раніше, витає над рідною Україною, невмовкаюче роздається його віще слово і сіє на народній ниві живе насіння оновлення.

П. А. Грабовський, український поет

Тарас Шевченко народився на українській землі, під українським небом, проте він належить до тих людей-світочів, що стають дорогими для всього людства і що в пошані всього людства знаходять своє безсмертя.

О. Гончар, український письменник

Висловлювання про Тараса Шевченка

Біля його колыски уночі

В пітьмі нічній озвалися Борба і Труд:

- Благославляємо тебе на бій за люд!*
- Свій край з упадку піднімеш – терпи!*

Богдан Лепкий

<https://dovidka.biz.ua/vislovi-pro-shevchenka>

Висловлювання про Тараса Шевченка

«Феномен Шевченка відбиває нашу національну природу, наше світосприйняття, наше минуле і нашу надію на майбутнє. Він символізує душу українського народу, втілює його гідність, дух і пам'ять...».

Є. Сверстюк

<http://lib.dndz.gov.ua/?pid=752>

Висловлювання про Тараса Шевченка

Шевченко як поет – це був сам народ, що продовжував свою поетичну творчість. Шевченкова пісня була сама по собі народною піснею, яку міг заспівати тепер увесь народ, яка повинна була вилитись з народної душі відповідно до стану сучасної народної історії.

М. Костомаров

<https://dovidka.biz.ua/vislovi-pro-shevchenka>

Висловлювання про Тараса Шевченка

Шевченко цілком заслуговує на почесті, якими оточується. Він був більше, ніж українець — він був державним мужем і громадянином світу. Він був більше, ніж поет — він був хоробрим войовником за права і волю людей

Ліндон Джонсон, президент США

<https://dovidka.biz.ua/vislovi-pro-shevchenka>

Методичний кейс

- У ці дні особливо важливо запропонувати учням заходи, що мають новаторський зміст, найбільш наближені до світосприйняття учнів і відповідають їхнім інтересам.
- Розмірковуємо про те, як зробити класика доступним і сучасним, та що спонукає взагалі вивчати життя і творчість титана нашої літератури.

Методичний кейс

Інфографіка – це ідеальний інструмент, щоб викласти ключові дати, події, згадати постаті та твори, зафіксувати історичні події, словом, відтворити життя класика у зрозумілих схемах.

З одного боку – це вправа на креативність, адже інформація має бути коротко викладена та чітко структурована.

А з іншого – візуалізація матеріалу дає можливість зібрати необхідну інформацію в одній картинці (серії картинок відповідно до періодів життя).

Інструментом для створення інфографіки може слугувати ресурс [Pictochart.com](https://pictochart.com).

Тарас Шевченко в інфографіці

Народився 9 березня 1814, с. Моринці, Київська губернія, (нині Звенигородський район, Черкаська область, Україна).

Прожив 47 років.

24 роки був кріпаком. 11 років перебував під слідством, на військовій службі та у засланні. 12 років був вільною людиною.

Модник. Любив дорогий одяг. був душею компанії. мав багато друзів, у тому числі знатного роду.

Видав за власні кошти перший в Україні "БУКВАР" (1861).

Найвідоміша книга - кобзар: перекладена більш ніж на 100 мов, видано понад 8 мільйонів копій.

Шевченку було присвоєно звання академіка гравюри у 1860 році.

Всього Шевченко написав 237 творів. Намалював 1300 картин, до нас дійшли 800 робіт.

Зображений на купюрі Придністровської Молдавської Республіки.

Налічується 1256 монументів Шевченку в Україні та близько 150 за кордоном.

На його честь названий кратер на Меркурії та 164 населені пункти в Україні.

ТАРАС ГРИГОРОВИЧ
ШЕВЧЕНКО

https://galinfo.com.ua/news/taras_shevchenko_11_tsikavyh_faktiv_infografika_309972.html

Методичний кейс

Відео

- Єднаймося словом Кобзаря

https://www.youtube.com/watch?v=7XDSvD2enM8&ab_channel=NMCVFPO

- Конкурс відеодекламації творів Т. Г. Шевченка «Єднаймо душі словом Кобзаря»

https://www.youtube.com/watch?v=ZkfquUI5ra8&ab_channel=%D0%90%D0%BD%D0%B6%D0%B5%D0%BB%D0%B0%D0%A8%D0%B5%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE

- Конкурс відеодекламації творів Т. Г. Шевченка «Єднаймо душі словом Кобзаря»

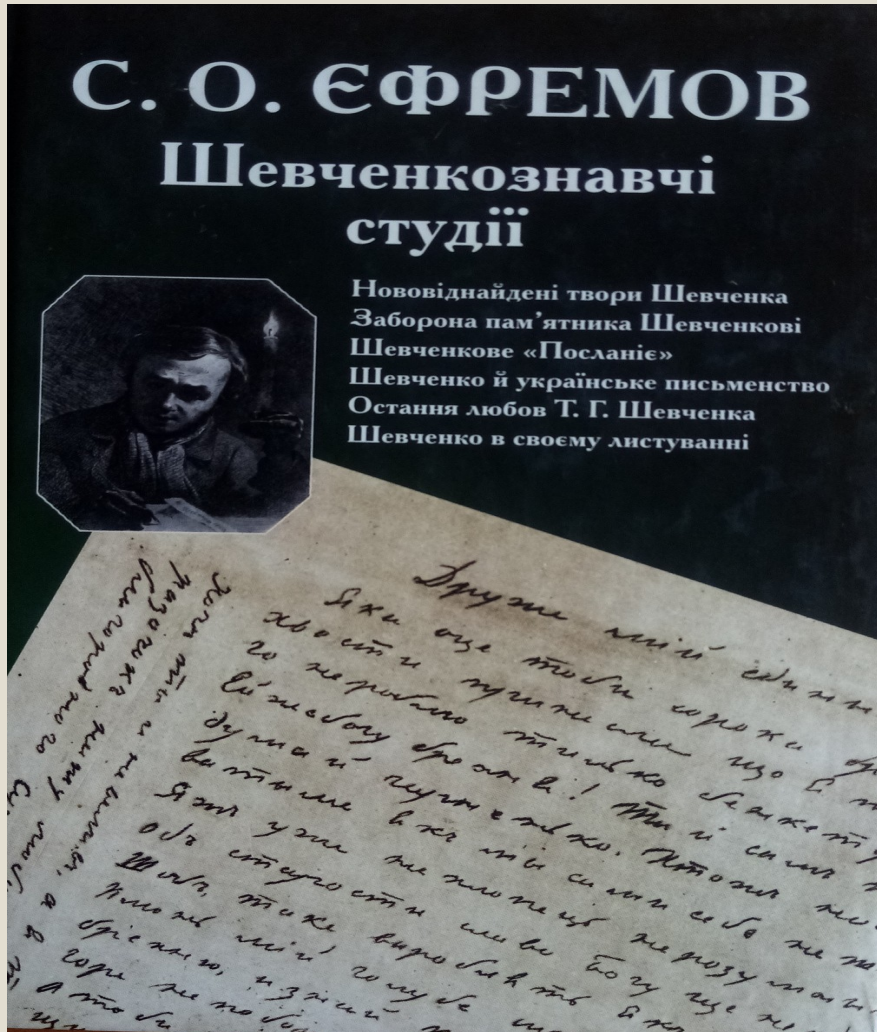
https://www.youtube.com/watch?v=HtKfWGaX94s&ab_channel=%D0%90%D0%BD%D0%B6%D0%B5%D0%BB%D0%B0%D0%A8%D0%B5%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE

- Єднаймо душі словом Кобзаря

https://www.youtube.com/watch?v=7KUjdECD5Ws&ab_channel=%D0%90%D0%BD%D0%B6%D0%B5%D0%BB%D0%B0%D0%A8%D0%B5%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE

Методичний кейс

Книги з фонду бібліотеки ХАНО

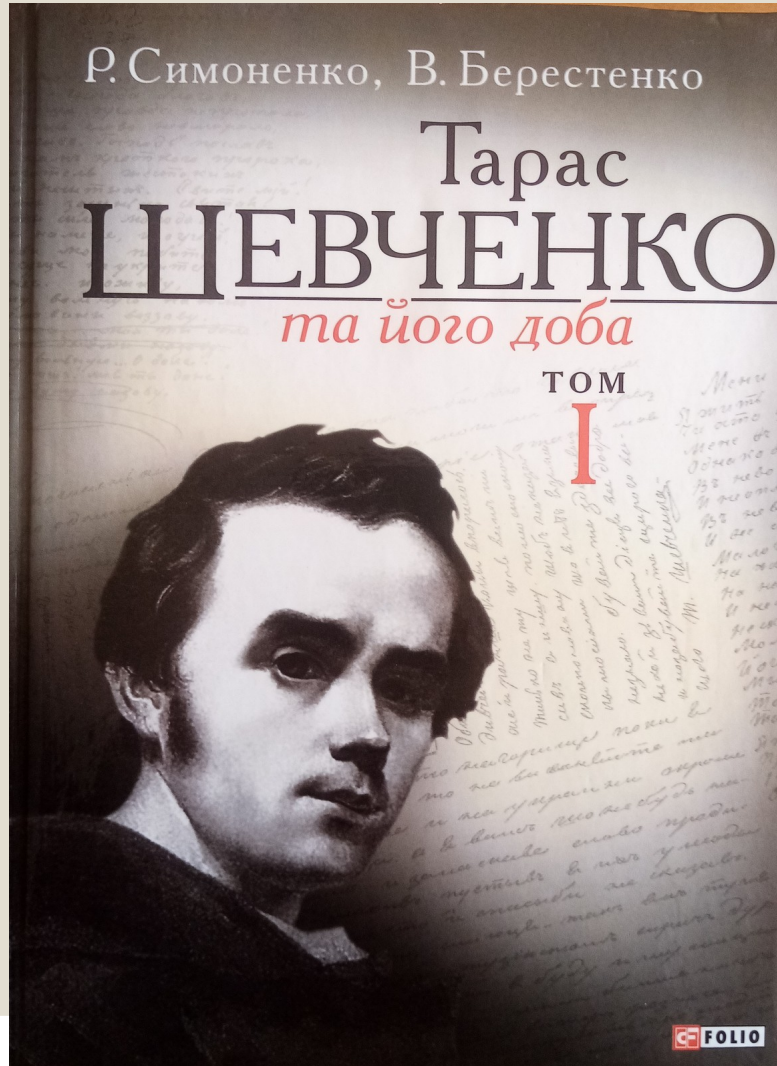
- 🎬 Єфремов С. О. Шевченкознавчі студії / С. О. Єфремов ; передмова Е. С. Соловей ; упорядкував О. В. Меленчук. — К. : Україна, 2008.— 368 с., портр.

Серед науковців-дослідників творчості Тараса Шевченка, які першими зайнялися ґрунтовним вивченням його літературної спадщини, чільне місце належить видатному історику української літератури, критику, публіцисту, культурно-громадському діячеві Сергію Єфремову.

До видання ввійшли вперше зібрані разом його шевченкознавчі твори (від 1899 р. до арешту в 1929-му) — як фундаментальні наукові праці, так і оригінальні розвідки, полемічні статті, рецензії на сьогочасні публікації, що стосуються життя та творчості Кобзаря.

Методичний кейс

Книги з фонду бібліотеки ХАНО

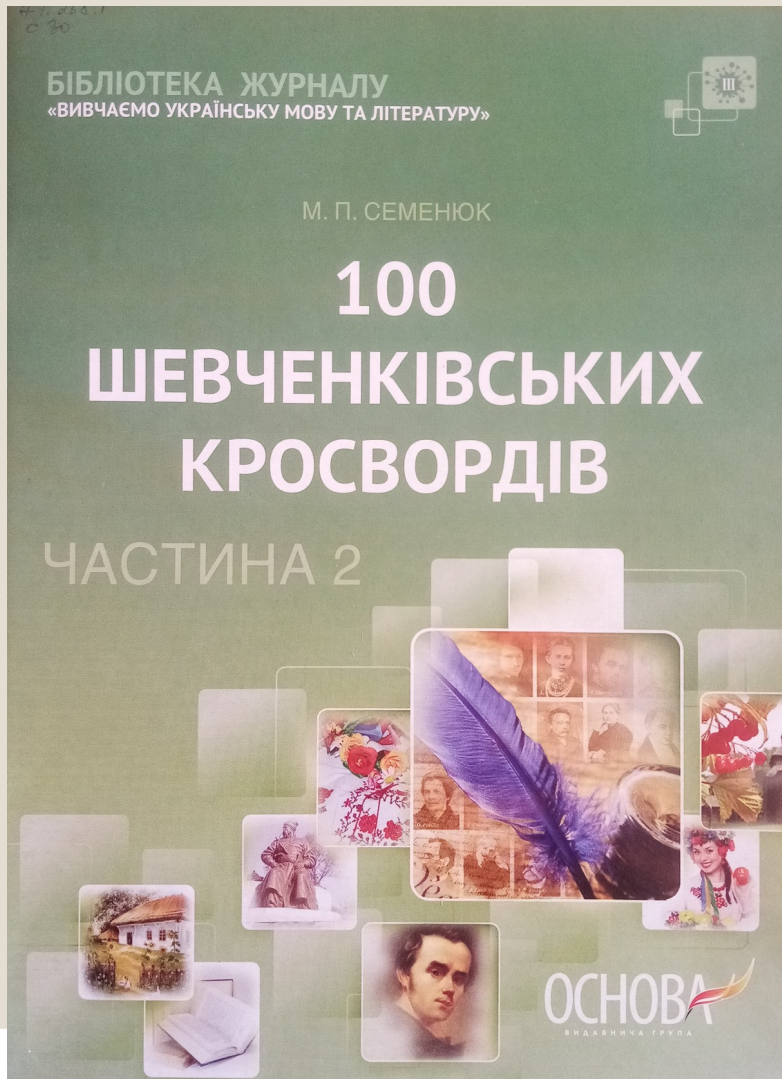

■ Симоненко Р. Г. Тарас Шевченко та його доба: док.-хрестом. висвітлення життя й діяльності видатного сина України та найближ. у часі спадкоємців і продовжувачів його справи І. Я. Франка, Лесі Українки, М. П. Драгоманова. У 3 т. Т. 1 / Р. Г. Симоненко, В. А. Берестенко ; худож.-оформлювач О. М. Іванова. — Харків : Фоліо, 2013. — 495 с.: іл.

У тритомнику висвітлюється життя та діяльність видатного сина України, великого Кобзаря. У ньому зібрані ретельно перевірені документи, що збереглися, автентичні спогади сучасників — друзів і соратників Шевченка, які близько знали поета, а також наукові дослідження, що базуються на об'єктивному відборі фактів, ґрунтовному й неупередженому їх викладенні.

Методичний кейс

Книги з фонду бібліотеки ХАНО

🎬 100 Шевченківських кросвордів. Вип. 2 / М. П. Семенюк. — Х. : Основа, 2014. — 88 с. (Бібліотека журналу «Вивчаємо українську мову та літературу». Вип. 3 (124).

Посібник містить кросворди, які відбивають певні етапи життя, творчості та всі сфери мистецької спадщини Тараса Григоровича Шевченка. Ці інтелектуальні ігри допоможуть учителеві української мови та літератури підняти ефективність уроків із вивчення діяльності Великого Кобзаря та організувати проведення Шевченківських днів, свят української мови, літератури та культури.

Методичний кейс

Книги з фонду бібліотеки ХАНО

🎬 Ковтун Ю. І. Кохані жінки Шевченка: Тарасові музи. — К. : Україна, 2004.— 207с. іл.— Бібліогр.: С. 204—205.

У науково-популярній книзі розповідається про жіноцтво, яке оточувало Тараса Шевченка, його сердечні почуття, його музи, що надихали великого поета, художника на створення геніальних поезій і невмирущих полотен, про музу всього його життя, якою була для нього Україна.

Методичний кейс

- **«Туристичний маршрут».** Учні створюють туристичний маршрут (пам`ятними місцями, музеями, садибами, парками, де бував класик) з посиланнями на джерела Інтернету щодо тих місць, із якими в Україні вони б порадили ознайомитися іноземцям. Або: туристичний маршрут «Населені пункти, що названі на честь Тараса Шевченка».
- **Дискусійний майданчик.** Якщо розкласти поему «Гайдамаки» як «Гру престолів», використовуючи стоп-кадри серіалу, приміряючи «умовні» реалії, то можна знайти дуже багато спільного. Що саме?
- **Флешмоб «Рядки Тараса Шевченка, звернені до нас»** (у дистанційному форматі чи офлайн).
- **Конкурс плакатів «Шевченко поряд із нами».**
- **Тарас Шевченко – «селф-мейд-мен»** або людина, яка зробила себе сама

<https://www.youtube.com/watch?v=KsOQ9FAFj24>

Методичний кейс

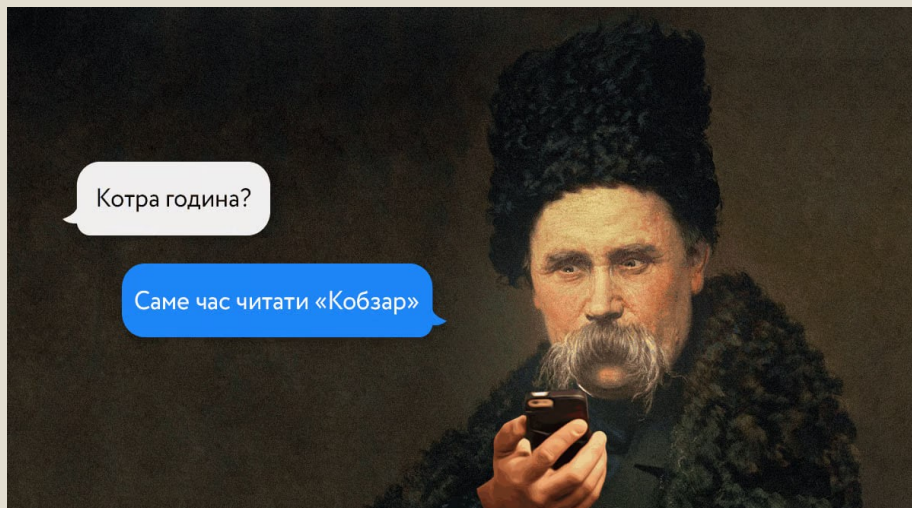
- **Комікс за улюбленим віршем Тараса Шевченка.** Якщо кожен 9-класник візьме один текст/поему з програми та перетворить у комікс, зображаючи головні образи, вписуючи в бабли (мовні бульбашки) цитати, то це допоможе всьому класу глибше опрацювати матеріал.
- *Ідеї для коміксів:* https://www.instagram.com/shev_che/
<https://naurok.com.ua/tematichniy-kvest-taras-shevchenko-mayster-slova-ta-penzlya-150359.html>
- Створення проєктів муралів за цитатами Кобзаря

«...не втечете.
І не сховаєтеся; всюди
Вас найде правда-мста...»
(«Осія». Глава XIV)

«Боріться – поборете!
Вам бог помагає!
За вас правда, за вас слава
І воля святая!» («Кавказ»)

Методичний кейс

- **Створюємо мем власними силами.** У всесвітній мережі можна знайти дотепні мему з Тарасом Григоровичем. Пропонуємо учням зробити їх презентацію та після демонстрації кожного мему пояснити зміст того, що приховує в собі весела картинка. Але такий урок буде не таким цікавим, якщо не запропонувати учням створити мем самостійно.
- *Для вчителя мему про Шевченка:*
<https://konkurent.ua/publication/113077/boritesya-poborete-zhittevi-memi-na-den-narodzhennya-shevchenka/>
- Обговорення відомих мемів:

Методичний кейс

- Запропонуйте учням зробити **відеоогляд певного твору Шевченка** або продекламувати улюблену поезію та створити супровідне відео (програма для монтажу — безліч!).
- Це творча робота, що потребує підготовки й може допомогти багатьом іншим учням опрацювати матеріал.

Ідеї для відеооглядів і зразки відеопоезії:

<https://www.youtube.com/watch?v=-IJ27x-j6NA>

<https://www.youtube.com/watch?v=oMB-2XImf1U>

<https://www.youtube.com/watch?v=HVgx4CKdIFw>

<https://www.youtube.com/watch?v=mbc43seuWRI>

Методичний кейс

Творче завдання

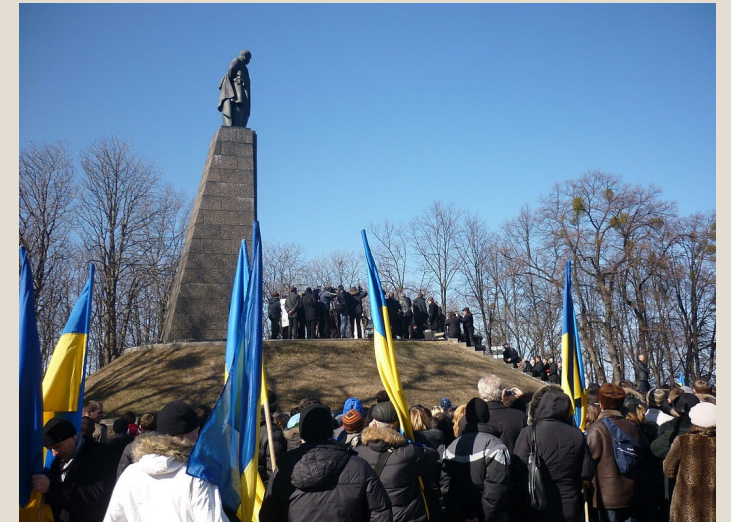
У рамках творчого завдання на встановлення відповідності та знання творів Кобзаря учні отримують (або створюють для своїх однокласників) набір ілюстрацій із зображенням Шевченка, пригадують, у якому місті знаходиться той чи інший портрет (мурал, пам'ятник тощо) Т. Шевченка, оцінюють їх значущість для сучасного українця, рівень мистецького відображення. Приклад:

Харків

Пам'ятник Тарасу Шевченку в Бородянці. Березень 2022

Канів

Використані джерела

- Лісненко Т. Шевченко і Україна. – URL: <https://romen-sula.org/shevchenko-i-ukraina/>
- Маловідомий Тарас Шевченко. – URL: <https://daytoday.ua/malovidomyy-taras-shevchenko/>
- Марковська М. «Або щось добре, або велике ледащо»: 42 факти про Тараса Шевченка, що не розповідають у школі. – URL: <https://nus.org.ua/articles/abo-shhos-dobre-abo-velyke-ledashho-42-fakty-pro-tarasa-shevchenka-shho-ne-rozpovidayut-u-shkoli/>
- Носова Г. День народження Тараса Шевченка: біографія Кобзаря, цікаві факти, рядки, що надихають / Ганна Носова. – URL: <https://tsn.ua/ukrayina/sogodni-209-richnycya-z-dnya-narodzhennya-tarasa-shevchenka-2281507.html>
- Творча робота «Об'єднаймося ж брати мої!». – URL: <https://naurok.com.ua/tvorcha-robot-ob-ednaymosya-zh-brati-mo-20852.html>

- Пам'ятаймо, що вшанування Велетня національного духу, звернення до його творчості та її популяризація є основою нашої державності.
- Шевченкова творча спадщина – це справжня скарбниця нашого народу, де сконцентровано все: мова, історія, звичаї та традиції, мораль, етика й естетика, національна філософія, основи українознавства та державотворення, найвища духовність, наше минуле, сучасне і майбутнє.
- Саме Шевченко зберіг і повернув народу його голос – українську мову.

Такі образи Шевченка, як «Великий Кобзар», «Пророк», «Геній українського народу» – це дуже обмежене коло понять.

Сьогодні про Тараса говоримо як про поета і прозаїка, перекладача і публіциста, майстра офорта і графіки, живописця, ілюстратора, фотографа, мандрівника, винахідника, археолога, філософа, історика, актора, співака, режисера, драматурга, театрального критика.

Тож Тарас Шевченко – це завжди сучасно, це основа нашого культурно-історичного світу, волею історії пов'язаний з Україною.

Із нападом московської орди на Україну з'явився портрет Тараса Шевченка в кевларовому шоломі, з тактичними окулярами, у бронежилеті, українському пікселі, що доводить: українці бачать нашого Кобзаря завжди на передовій лінії захисту нашої державності.

Є бренд: Шевченко – це великий українець, пророк, видатний поет, талановитий художник.

Але нині дедалі більше говоримо про переосмислення його образу – осучаснення, наближення до теперішнього часу.

Сьогодні з різних картин, відеороликів і зображень Шевченко постає перед нами воїном, патріотом, незламним борцем за волю і незалежність України.

Український народ із високим почуттям власної гідності,
пізнанням своєї величності та патріотизму
здатний не лише зупинити зовнішнього агресора,
а й навести лад у державі.

Ми віримо, що прийде мир на нашу землю, як вірив великий Тарас.

Бажаємо творчих успіхів!